

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam.

FIUME, szerda 1911. április 26.

94. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Felölös szerkesztő:

MURAI JENŐ

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . . . 24 kor. Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. Egy óra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos betű sorja 40 fillér.

Gyárosaink figyelmébe.

Azok az örökös kesergések a magyar élehetlenségről, melyeket a fővárosi élet lázas zajongása el szokott némitani, menten feláradnak, amint kimozdulunk a magyar pátriánkából.

És hogy a magyar élehetlenségről való panasz nem a mesék országából került a gazdasági irodalomba, azt egész pontossággal állapíthatja meg az utazó, ki figyelő szemmel járja a világot. Nem is a távolit, hanem azt, mely édes hazánk tőszomszédságában terül el.

Mert a helyzet mindenütt egyforma. Ahol a magyar vállalkozási szellem külföldi vonatkozásairól van szó, ott van teoretizálás, de nincs gyakorlati iniciativa, van platonikus ábrándozás, de nincs komoly próbálkozás. Régi közgazdasági fejtegetések elcsépejt refrenjeképp papolunk folytonosan az ellenünk megnyilatkozó ellenséges indulatról, de nem teszünk egy lépést sem ezen indulat megtörésére, és nem megyünk át még a közeli szomszédra sem annak kikutatása céljából, hogy ez az animozitás tényleg még mindig megvan-e. A területhódítás feiderítő útjától, elkerülhetetlen költségeitől irtózunk, de tele vagyunk keserűséggel, amikor a magyar ipar sikertelen (mert komolyan meg sem próbált) kiviteli törekvéseiről beszélünk.

A dalmát tengerparton járva, plasztikusan lépnek előtérbe ezek az igazságok. Látni városokat, melyekbe belekapott a fejlődés áramlata. Egy emelkedő, növekedő szükséglettel bíró tartomány bontakozik ki előttünk, egy lakossággal, mely tele van rokonérzéssel a

„A Tengerpart“ tárcája.

A hazard.

Három lélekτανát ismerem a játékos embernek. Az egyik nem számít, mert azt Jókai írta. Az csak poézis, álom, fantázia, semmi más. Azok közül a könyveim közül való, amikhez hazajárok megfrissülni nagy lelki szárazságok idején.

Hanem a Dosztojevszki könyve, meg a Georg Sandé: az valóságos pszichológiai kézikönyv. A „Játékos napló“-ját, meg a „Leoni Leo“-t elég egy életre egyszerre elolvasni. Nekem legalább elég volt, — beléjük fájdult a fejem, akár a Mill Stúát inductív és deductív logikájába.

Mikor ezeket a könyveket olvastam, akkor gondoltam először arra: micsoda sántani ironia nevezte el a kártyázást játéknak! Szegény nyavalyatörős Dosztojevszki, hát találkoztál te komolyabb dologban abban a te rettenetes élettedben, mint mikor az ingedet is eljátszottad a ruletten?

Játék? Egyre több bizonyágot találok rá, hogy az egész élet játék, csak a játék a komoly benne. Hivatás, szerelem, férfi-becsület, kötelességtudás, ambíció mind csupa

magyar nemzet iránt. És emellett a tartomány mellett hideg közönyvel halad el a magyar ipar. Ebben a tartományban, mely itt fekszik előttünk, mely ellenünk semmiféle animozitással nem bír, valósággal az orrunk alá dörzsöli a hatalmas szükségletét, iparilag ugyiszólván nem is ismernek bennünket!

És itt van Pola! Pola, mely egy fogalomvá vált. Pola, az ő milliói szükségleteivel, a maga hatalmas felvevőképességével! És mi beérjük azzal, hogy Polára ráfogjuk a magyar ipar elleni animozitást, elzengjük a mi régi dalainkat a magyargyűlöletről, panaszokat emelünk a reánk eső quóta be nem tartásáért.

Csak éppen Polába nem megyünk el. Megnézni, hogy igazán gyűlöinek e minket, tanulmányozni, hogy mi kell, mit szálhatunk, körülnézni azokban az arzenálokban, nem rendezkedhetnénk-e be valaminek a gyártására, a mi a haditengerészet szükségleteinek ellátásában találna feivevő forrását.

Ott jártam Pólában és erkölcsi kötelességet vélek teljesíteni, amikor számot dok az ott nyert benyomásairól. Csupa előzékenységet láttam és csupa katonai becsületességet. Semmiféle meghatalmazásom nincs ennek elmondására, de ki kell jelentenem, hogy a haditengerészet vezető körei a quóta ellátását katonai parancsnak tekintik és valóságban zavarban vannak, ha a magyar ipar egyes nagy cikkekben nem veheti ki a szükségletek ellátásából a maga részét. A felfogások ilyen kialakulásában kimagasló rész illeti Hieronymi Károly kereskedelmi minisztert, ki nemcsak mint államférfi, hanem mint technikus is a

játék, mint a kártya szerencse hullámain ringatózik. S egy se tudja visszatartani a játékos embert, mikor elmerülőben van. Inkább vele súlyed valamennyi.

Azt gondolom azonban, hogy ez rendén is van így. Nem értem, mért jéjveszékeli tele a sajtó a világot, valahányszor egy hazard játékost hazavisz az ördög a magy fekele rezidenciájába. S mindig főbösszant az a nagyképu főlháborodás, a mivel ilyenkor neki támadnak az államnak, a mely maglyát nem rakat a kártyából, mint a bevont bankjegyekből.

Hát hiszen Hammurádi Szumir király már ötezer esztendővel ezelőtt törvényvel tiltalmazta a szerencsejátékot. A világ legrégibb törvénykönyve — éppen most jelent meg a magyar fordítása — a keze levágásával fenyegeti meg a játékost. Akkor pedig olyan világ volt, hogy nem tréfából csinálták a törvényt. De a katona éppen csak annyi volt akkor is, Hummarábit rég megeite a sivatag homokja a corpus juris-ával együtt — s a játékosok ma is kergetik a szerencsét a hottenot a putrikban csak úgy, mint a márványpalotákban.

A játékos embernek akár mind a két kezét levághatják: azért az cs k játékos marad. Nem kéz kell a játékhoz, hanem hivatás, akár a poétasághoz. S ha nem sajnálja az

legnagyobb mértékben bírja a tengerészet vezető köreinek nagybecsülését.

„Die ernsten Unterhandlungen des ungarischen Handelsministers, sein gründliches Wissen auf dem technischen Gebiet beweisen, dass die Deckung der ungarischen Quote des Bedarfes der Kriegsmarine für die ungarische Industrieförderung eine sehr bedeutende Rolle zu spielen berufen ist.“

Igy appreciálják arrafelé, hol jártam magyar kereskedelmi miniszterünk egyéniségét, mely kétségkívül imponáló súlylyal befolyásolta a tengerészet vezető köreinek a magyar ipar iránti hajlandóságát.

Sajnálattal kell azonban észlelni azt a körülményt, hogy a magyar iparosok vajmi kis igyekezetet fejtenek ki avégből, hogy ezt a hajlandóságot a magyar ipar javára kamatoztassák. Számos nagy pályázaton a magyar ipar egyáltalán nem vesz részt, a haditengerészet szükséglete iránt érdeklődők egy része pedig nem akar alkalmazkodni azokhoz az elvekhez, melyek a haditengerészet szállításainál valósággal dogmaszámba mennek. A haditengerészet szállításainak legfőbb irányelve a minőségi feltételek kiváló figyelembevétele. A haditengerészetnél felhasznált cikkek óriási igénybevétele igazolja azt a szempontot, amelyért az intéző körök még némi anyagi áldozatokat is hajlandók hozni. Emellett a szállítási idők pontos betartása is rendkívüli súlylyal esik latba. Igazán fájdalmasan érint annak a körülménynek konstatálása, hogy sok magyar cégünk nem akar beleilleszkedni ezekbe a keretekbe. Tudok eseteket, amikor a minőségi követelményeket annyira figyelmen kívül hagyták, hogy utólagos árbeli redukciónal igyekeztek

ördög se a rossz poétát, mi sajnálni való van azon, ha egy játékos kitöri a nyakát?

Tudom menteni a haramiát, meg tudok szánni sok gyilkost, de kártyatragédia soha meg nem rezzentette a szívemet és sok előbbvaló hivatását ismerem az államnak, mint azt, hogy a kártyát kivége az emberek kezéből. Azt hiszem, a született kártyás olyan emberanyag, akit nem érdemes volna megmenteni, még ha lehetne se.

A kőműves, aki lezuhan az állványról, a bányász, akit agyonnyom a föld, mindnyájunk halottja.

De mi közöm a gavallérhoz, a talpig urhoz, aki agyonlövi magát, mert nincs neki többé miből kártyázni? Mig él, senkinek nem használt, ha meghal, az emberi közösség semmit nem vesz vele. Mert gavallér urnak lenni és egyébnek semminek: ez egyénileg nagyon kellemes foglalkozás, de az emberi közösség szempontjából a legutolsó mesterség.

A természet kiválasztó erejének nagyon sok eszköze van. Azok közül való a kártya is. S az államnak nem érdeke, hogy a természeti szelekcionak útját állja, mikor az a haszneverhetetlent küszöböli ki az emberi materiából.

Cs—e.

az e téren felmerült hiányokat paralizálni. Tudok eseteket, amikor egy-egy magyar cég minden lehetőt megtesz a szállítás elnyerésére, azután pedig még egy részszállítás effektuálására sem kapható.

Az ilyen dolog vége pedig az, hogy a szállítást kiveszik a cég kezéből és odaadják az osztrákoknak, akik a legkitünőbb minőségben a legnagyobb precizitással felelnek meg a vállalt kötelezettségeknek. Világos dolog, hogy az ilyen esetek a magyar ipar indokolatlan diskreditálására vezetnek, mert emberi vonás, hogy meg van a hajlandóság arra, hogy az ilyen sporadikus esetekből általános következtetéseket vonjanak le.

Igaz, hogy a tengerészeti hadvezetőségnek egyes magyar cégeket illetőleg kitűnő tapasztalatai vannak, de ezek nem oszlatják e a ködöt, amit egyes magyar cégek viselkedése az egész ország iparára vetett.

Milyen eljárást kell követnünk, ha a tengerészeti hadvezetőséggel összeköttetést akarunk létesíteni? A legegyszerűbb, ha ezt a szándékunkat Pólával levélileg közöljük. Ebben a levélben felsorolhatjuk mindazokat a cikkeket, melyekben szállítóképesek vagyunk és kérhetünk mindenféle felvilágosítást, amire szükségünk van. Biztosak lehetünk abban, hogy mindennemű utbaigazítást megkapunk. Sőt a helyszínen is szívesen látnak bennünket és ott is megadnak mindennemű információt, mely után igazodhatunk.

Nagyon helyesen cselekszünk, ha az összeköttetés folyamán nem vezetjük magunkat kicsinyes kalmárszemponthoz. Be kell tehát rendezkedni egyes üzemeinkbe vágó cikkek gyártására a helyszínen látott munkák és a közvetlen forrásból szerzett tapasztalatok alapján és azután ezeket a cikkeket állandóan kell készítenünk, akár van rögtön felmerülő szükséglet, akár nincs. Biztosak lehetünk benne, hogy megfelelő verseny- és üzemképesség esetén a tengerészeti vezetőség ezeket a cikkeket ledisponálja.

Nagyon üdvös volna, ha a haditengerészetnek a magyar ipari beszerzési forrásoknak egy minden esztendőben alaposan kibővített kiadása állana rendelkezésére. Ezt a könyvet (egyéb kiviteli vonatkozások miatt is) a magyarokon kívül legalább is német nyelven is kellene megjelentetni.

Igaz ugyan, hogy Pólában különösen a főbb vezetőségben több magyar foglal helyet, ki különös szívélyességgel karolja fel honfitársai ügyét, de azért óhajtható volna, ha azok a közegek is, akik csoportonként foglalkoznak a szükségletek összeállításával, állandó tájékozottsággal bírnának a magyar ipar versenyképességét illetően.

Nem akarok részletezésbe bocsájtani, már azért sem, mivel a szállítási ügy természetéből következik az, hogy a tapasztalatokat mindenkinek magának kell levonni. Pólában katonai pontossággal parancsként tisztelik azt az elvet, hogy a magyar ipart a quóta arányában kell részesíteni az ipari szállításokban. E tekintetben olyan előzékenységgel könnyítik meg nekünk a dolgot, amelyet magyar hivatalokban alig tapasztalunk.

Mivel meg van irántunk a hajlandóság, csak rajtunk áll, hogy a kínálkozó helyzet produktív erőforrásaiból a magyar ipar életképességét gyarapítsuk.

Róna Sándor.

A Tengerpart minden jogos
panaszt közöl és minden
kérdésű felszólalásnak
helyt ad. !!

UJDONSÁGOK.

— A magyar képviselők elutazása. A római világiállítást megtekintésére Rómában járt magyar képviselőknek az a csoportja, mely Olaszországban több várost tekintett meg, tegnap délután 5 órakor érkezett vissza Velencén át Fiuméba. A molónál ifj. Vio Antal dr. országgyűlési képviselő és bakari Copaitich Zsigmond, az Ungaro-Croata elnöke fogadták a hazatérő képviselőket, akiknek nevében Angyal Géza, a képviselőház háznapya mondott köszönetet az üdvözlésért. A képviselők a délután folyamán megtekintették a kikötőt, a tárházakat és az ó-várost, este 8 órakor pedig Budapestre utaztak vissza.

— Személyi hír. Ifj. Vio Antal dr. országgyűlési képviselő ma este Budapestre utazik, hogy résztvegyen a képviselőház tanácskozásain.

— A Fésűs—Pancera-ügy. Tegnap délután ismét hat óráig tartott a tanukihallgatás. Eddig mindössze harmincnégy tanut hallgatott ki a vizsgálóbíró s így valószínű, hogy a tanukihallgatások még a hét végén befejeződnek. Értesülésünk szerint a vizsgálóbíró Nákó Sándor gróf volt fiumei kormányzót is kihallgatja, ez a kihallgatás azonban már Budapesten lesz.

Tegnap délután az általa már említettek kivül Gherbaz Alajos, de Struppi Albert városi főpénztáros és Milczenich Guido törvényszéki tisztviselő jelentek meg a vizsgálóbíró előtt.

Ma délelőtt az ügyvédi kar kihallgatására került a sor. Hajós Géza dr. vizsgálóbíró délelőtt Brelich Ferenc dr., id. Vio Antal, Barcich Erazmus, Ratkovich János ügyvédek és ifj. Vio Antal dr. országgyűlési képviselőt hallgatta ki. Az utóbbi kihallgatása egy óránál tovább tartott. Délután ismét ügyvédek hallgatnak ki.

— Papp államtitkár elutazása. Papp Elek pénzügyminiszteriumi államtitkár, aki több napig Cirkvenicában tartózkodott, tegnap este hat órakor nejevel, valamint Pongrácz Vince báró miniszteri tanácsos, Madarassy-Beck Gábor báró miniszteri tanácsos, Balázs osztálytanácsos kíséretében visszautazott Budapestre. Az államtitkár elutazása alkalmából Weinhardt Gusztáv kir. tanácsos, pénzügyigazgató, Termatsits Kálmán kir. tanácsos, dohánygyári igazgató és Stiglich Natale pénzügyi titkár a „László” pénzügyigazgatósági gőzösmű Cirkvenicába mentek s az államtitkár és kíséretével nagyobb sétahajózást tettek a Quarnerón, majd pedig Fiuméba jöttek az elutazó notabilitásokkal, akiket a pályaudvarra kísérték el.

— A központi választási bizottság ülése. A központi választási bizottság tegnap Corosacz Ferenc első alpolgármester elnöklésével ülést tartott, melyen 8 bizottsági tag jelent meg. Az ülésen tudomásul vették az albizottságnak a jövő évi képviselőválasztási névjegyzék összeállítására és kiadására vonatkozó előterjesztését, egyúttal elhatározták, hogy a listát május 5-től május 25-ikéig közszemlére kiteszik. A névjegyzék a városházán a hivatalos órák alatt betekinthező.

— A munkásbiztosítási pénztár választásai. A munkásbiztosítási pénztárnál vasárnap tartották meg a választmányi tagok megválasztását. A választást heves korteskedés előzte meg, melyben egy a munkaadók, mint a munkások élénk részt vettek. A választást Biasi Miklós dr. rendőrfőkapitány-helyettes, a rendőrség ipartügyi osztályának főnöke vezette. Bizalmi férfiak voltak a munkaadók részéről Klein D. A. az Adria aligazgatója és Pollich M., míg a munkások részéről Corich G. és Luchich R. jelentek meg. A munkaadók 33 szavazattal 110, a munkások pedig 662 szavazattal 80 választmányi tagot választottak. A kisiparosok között nagy az elkeseredés, hogy a munkaadók listájában elenyészően csekély számban lettek felvéve a fiumei kisiparosok.

holott ezek nagy számuknál fogva a munkásbiztosítási pénztár választmányában nagyobb képvisellel akarnak bírní. Mint értesülünk, a kisiparosok most ismét egységes szervezetbe akarnak tömörülni, hogy érdekeiket ily módon megvédjék.

— A «Művész-esték» műsora. A május elsején kezdődő „Művész-esték” műsorát Korcsmáros Nándor hirlapíró már összeállította. Az utóbbi évek legnagyobb sikerű és modern szindarabjai szerepelnek a műsoron. Május 10-től kezdve a műsort magánszámokkal bővítik s ekkor kezdődnek a fővárosi művészek vendégszereplései is.

A „Művész-esték” műsora május 1-től május 31-ig a következők:

Május 1-én „A tulsó partról”; 2-án „A tulsó partról”; 3-án „Pampoulette éhes”, „Vera Violetta”; 4-én és 5-én ugyanaz; 6-án „Anatol”, „Pajkos grizettek”; 7-én délután „A tulsó partról”; este „Vera Violetta”, „Pampoulette éhes”; 8-án „Szabadulás”, „Baránykák”; 9-ikén „A testőr”; 10-ikén „Szabadulás”, „Baránykák”; 11-én ugyanaz; 12-én „A testőr” (Csontos vendég játéka); 13-án „A testőr” (Csontos vendég játéka); 14-én délután „A testőr”; este „Szabadulás”, „Baránykák”; 5-én „Édes öregem”; „Narancsvirág”; 16-án „Édes öregem”; „Narancsvirág”; 17-én „Iglói diákok”; 18-án „Iglói diákok”; 19-én „Édes öregem”, „Narancsvirág” (Király Ernő vendégszereplése); 20-án „Iglói diákok”; 21-én délután „Vera Violetta”, „Pampoulette éhes”; este „Iglói diákok”, „Sámson és Delila” tragikomédia; 22-én „A tolvaj” (Góth Sándor és Góthné Kertész Ella vendégjátéka); 23-án a „A tolvaj” (Góth-pár vendégszereplésével); 24-én „A falu” első felvonás, „Tűzherceg”; 25-én ugyanaz; 26-án „Holnap” (Z. Molnár László vendégszereplése); 27-én ugyanaz; 28-án délután „Iglói diákok”; este „A falu” első felvonás, „Tűzherceg”; 29-én „Kis lord” (Fényes Annuska, a gyermekprimadonna vendégszereplésével); május 30-án és 31-én ugyanaz.

A „Művész-esték” bérletárai a következők: 24 előadásra: I—III. sor 100 korona; IV—VII. sor 80 korona; VIII—XII. sor 60 korona; XIII—XVIII. sor 40 korona; 12 előadásra: I—III. sor 54 korona; IV—VII. sor 43 korona; VIII—XII. sor 32 korona; XIII—XVIII. sor 22 korona.

Bérletek jegyezhetők a „Globus” hirlap-árúsító vállalatnál (Via Vincenzo de Domini) és levelezőlapok útján elfogad „A Tengerpart” is.

— A kereskedelmi kamara ülése. A kereskedelmi és iparkamara holnap, szerdán ülést tart. Az ülés napirendjén kisebb jelentőségű ügyek szerepelnek.

— Az operatársulat bucsuja. Ma este az olasz operatársulat a „Faust elkarhozása” című operában A) turnusban bucsút vesz a fiumei közönségtől.

— Öngyilkosság a gőzfürdőben. A rendőrséget kevéssel 12 óra után telefonon értesítették, hogy az Ilona gőzfürdőben öngyilkosság történt. A hatóságtól Wollner tisztviselő Rak detektív kíséretében nyomban a helyszínre ment, hogy a tényállást megállapíthassák.

Az életuntat a fürdő 7. számú kabinjában találták eszméletlenül s melléből a szív irányában erősen folyt a vér. Mellette közepes kaliberű revolvere feküdt, melyből egy golyót röpiteit szívébe. A golyó azonban nem hatolt közvetlen a szívbe, úgy hogy sérülése, mint Jellouschegg dr. rendőrségi orvos az első vizsgálat után megállapította, nem feltétlenül halálos. Az életuntnál semmiféle írást vagy értéktárgyat nem találtak. Csak annyit sikerült a hatósági kiküldöttnek megállapítani, hogy az öngyilkos K. J. tizenhét éves képűgőnyök személyével azonos. K-t a mentők a kórházba szállították, ahol azonnal

Pistám, édes fiam,

te kétségbe vagy esve kis katarrusod és a kínzó köhögés miatt? Ne tedd ezt, menj el inkább a legközelebbi gyórgyszertárba vagy drogériába és végy egy doboz valódi Fáy-féle sodeni ásvány-pasztillát, fogadok veled, hogy egyszerre megszűnik minden bajod. Egy doboz ára csak 1 korona 25 fillér, hamisítványt ne fogadj el

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W. Th. Güntzert, cs. és kir. udvari szállító, Wien IV/I. Grosse Neugasse 17.

ápolás alá helyezték s a délután folyamán a golyót is eltávolították az öngyilkos testéből.

Megbízható forrásból arról értesülünk, hogy a képügynök tegnap este összeszólközött szüleivel azoknak a Via Edmondo de Amicisen levő lakásán. K. rendkívül ideges, ingerlékeny természetűnek ismerték s ezért már többször kellemetlensége is volt. A tegnap esti családi perpatvar után K. nyomban eltávozott hazulról, ahova nem is tért többé vissza.

— **A «Turul» Rómában.** Rómából jelentik: A Turul magyar dalegyesület vasárnap érkezett Rómába, miután előzőleg Velencében nagy sikerrel hangversenyezett. A Turul a római világkiállítás területén két hangversenyt ad. Az elsőt tegnap este tartotta nagy tetszés közepette, a másik szerdán este lesz. A hangversenyek iránt nagy az érdeklődés.

— **Csalás egy parancsnok nevével.** Lovrinovics Mátyas mészáros tegnap elpanaszolta a rendőrségen, hogy agyafurt család áldozata lett. Megjelent ugyanis nála szombaton Fernando C. Emánuel, az „Atlantica” hajóstársaság „Budapest” gőzösének szakács, s parancsnoka, Kehrer István kapitány nevében 144 koronát kért tőle kölcsön. A mészáros a kért összeget átadta a szakácsnak, aki azt ígérte, hogy a parancsnok másnap vissza fogja a pénzt fizetni. A szakács azonban ígéretét nem tartotta be, mire Lovrinovics hétfőn személyesen ment fel Kehrer kapitányhoz, hogy tőle a kölcsönzött összeget visszakérje. Képzeltető a mészáros ijedelmé, mikor a „Budapest” gőzös parancsnoka kijelentette neki, hogy a kölcsönzésről mit sem tud s ilyesmire nem adott senkinek sem felhatalmazást. Elmondotta továbbá, hogy a szakácsot éppen engedetlensége miatt még szombaton elbocsátotta a hajó szolgálatából. A megkárosított mészáros erre bocsánatkérés után eltávozott a hajóról s a rendőrségre ment, ahol megtette a feljelentést. A csaló szakácsot, aki angolul és franciául is beszél, a rendőrség keresi.

— **Megdézsmált áru.** Az Adria hajóstársaság Jókai gőzösének parancsnoka ma bejelentette a rendőrségen, hogy a hajónak Genova és Pernambuco közti útjában valaki 3 árulását felfeszített s abból 14 üveg vermouthot elvitt. A kár mintegy 55 korona. A parancsnok előadása szerint a lopást a személyzet egyik tagja követhette el. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Mély álmom.** Mezze János krajnai születésű egyén vándorútján Fiuméba is ellátogatott. Tegnapelőtt este Rastocinén lefeküdt egy falra, hogy ott töltsse az éjszakát. Alig aludt el azonban, lefordult a falról s a négy méter mélységben fekvő mocsaras területre zuhant, ahol tegnap reggelig tovább aludt. Ekkor egy rendőr akadrt rá, aki a mentők által a kórházba szállíttatta, mert a szennyes vízben erősen áthűlt.

— **Lezuhant a sziklákra.** A Danubius hajógyár területe vízszintezési munkálatainál tegnap kisenb baleset történt. Blasevich Vilmos 27 éves horvátországi illetőségű egyén egy magaslatról lezuhant a néhány méternyire alant fekvő sziklákra. A zuhanásnál fején több zúzódást szenvedett. Saját kívánságára lakására vitték. A balesetért senkit sem terhel felelősség.

— **Halálos baleset a rizsgyárban.** A rizshántológyárban ma éjjel halállal végződött baleset történt. Basso Henrik 18 éves fiumei munkás több éjjeli szolgálatot végző társával együtt a rizslevezető készülékeknél foglalatost kodott. A rövid éjjeli munkaszünet közben Basso a levezető nyílásba feküdt, ahol elaludt. A többiek ezt nem vették észre, úgy hogy mikor a munka megindult, nagymennyiségű hántolatlan rizst csesztettek le. A rizstömeg a

veszedelmes helyen szundikáló Basso teljesen eltemette. Rémült kiáltásaira megállították a gépeket és gyorsan lelapátolni igyekeztek a rizst a szerencséslen emberről. Ez azonban csak mintegy 10 perc múlva sikerült s mire hozzáférkeztek Basso már holtan feküdt a leeresztő nyílásban. Halálát megfulladás okozta. Holttestét a szokásos hatósági vizsgálatok után a temető halottasházába szállították.

— **A kenyér árának emelkedése.** A fiumei pékmesterek legutóbbi értekezletükön közös megállapodással elhatározták, hogy a liszt és üzemköltségek emelkedése folytán a kenyér árát kilogrammonként 4 fillérrel felemelik.

— **A kikötőből.** Április 24. Ékezett: „Tonci” osztrák gőzös Gravosából, üresen; „Carniolia” osztrák gőzös Batumból, 4500 bál dohánnyal, 350 zsák paprikamaggal és 200 zsák dióval; „Ellenia” osztrák gőzös Bombayból, 2018 bál gyapottal és 21.063 zsák lenmaggal; „Ravenna” olasz gőzös Ravennából üresen.

Indult: „Agragas” olasz gőzös Gravosába, üresen; „Dalmatia” osztrák gőzös Alexandriába, 240 tonna cukorral, 60 tonna rizsszel és 65 láda üvegáruval; „Budapest” magyar gőzös Konstantinápolyba üresen; „Barbarigo” olasz gőzös Triesztbe üresen.

— **Földgázvilágítás a máv. személykocsijaiban.** Alig, hogy a kincstár a sármási földgázban rejlő energia nagy közgazdasági jelentőségét felismerve, rátette kezét a földgázforrásokra, megindult a béka-egérharc az anyaország és Erdély között, hogy tulajdonképpen kit illet meg a földgázforrások kihasználásának kizárólagos joga.

Mindaddig, amíg a földgázmonopólium törvényé nem vált, édes keveset törődtek a levegőbe szálló lóerők ereivel, de rögtön megindult a szenvedélyes szócsata, mihelyt törvényes intézkedés útján mindenkinek egyformán hozzáférhetővé vált az a kincs, amelynek iparfejlesztő jelentőségét bővebben méltatni felesleges. Hiába fogadkozik Erdélyország, hogy idegennek egy litert se ad, van ott földgáz bőven, abból jut is, marad is.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága ezzel szemben a dolgot praktikus végénél megfogva gyors cselekvésre határozta el magát és tervebe vette, hogy gázvilágításra berendezett kocsijait rövidesen földgázzal fogja világítani. Ez egyelőre természetesen a forrásokból naponta felszálló óriási mennyiséghez képest igen csekély fogyasztást jelent, de igen ügyes és gyors kezdetnek nevezhető és bárkinék az ideája is volt, gyakorlati felfogásra vall. Az államvasutak ugyanis gázvilágításos kocsijaik üzeme számára gázgyárakat tart fenn, amelyek tüzelőanyag hulladékokból, olajos rongyokból, kőből, továbbá szennyes kenőolaj maradványokból gázt fejlesztenek, amelyeket gáztartálykocsikban szállítanak a használat helyére. Ezen gáz minden körülmények között, sokkal drágább és jóval silányabb minőségű, mint az istenadta sármási földgáz, amelynél jobbat, tisztábbat, ember előállítani nem képes.

Az eszme kiviteléhez alig kell számbavehető újberendezés, minélfogva nagy megtakarítást jelent a vasut számára, amellet, hogy ezentul jobb lesz a kocsik világítása is.

— **A brit hajózásból folyó nemzeti jövedelem.** Nagybritannia fizetési mérlegében — miként ismeretes — nagy szerepet játszik a hajózásból (közvetítő fuvarszolgálat) és a külföldön elhelyezett tőkéből folyó jövedelem. A brit kereskedelmi tengerészet hozadékát utoljára 1901-ben becsülték meg, amidőn a „Board of Trade” és Sir Róbert Giffen körülbelül 90.000.000 fontban állapították meg azt. Tekintettel a nemzetközi hajóforgalomnak az utolsó tíz év folyamán tapasztalt nagyarányú növekedtére, e hozadék ma sokkal nagyobb lehet. Az alább következő becslést ugyanazon az alapon végezték, mint annak idején a „Board of Trade” és minden alkalommal a legszigorubbán örködték afelett, nehogy túlbecsüljék e hozadékot.

A világ egyes országai összességükben sokkal többet importálnak, mint amennyit kivisznek. 1907-ben a világ tengerentúli külkereskedelmében (nemesfémek nélkül) a bevétel 3737.2 millió fontot, a kivétel pedig 3383.6 millió font értéket képviselt, ami 350.600.000 font importtöbbletet jelent. Az 1907. év az utolsó,

amelyről ilyen adatok felett rendelkezünk, de valószínű, hogy 1910-ben is hasonló volt a bevétel és kivétel aránya. Sokan azt hiszik, hogy Nagybritannia — mert külkereskedelmi mérlege erősen passzív — tőkéjének hozadékából él. Vajjon ugyanazok azt is állítanák, hogy a világ is tőkéjéből él. A „Uictionary of Political Economy” kiszámította, hogy 1890-ben a világ importfeleslege 168.000.000 fontra rugott, a „Board of Trade” pedig 1891-ben 249 millió, 1896-ban 249 millió, 1901-ben pedig 224 millió fontra becsülte a differenciát.

Az importfelesleg a külkereskedelmi viszonylatok bizonyos állandó halmazállapotáról tanuskodnak, mert amint láttuk, 1890-ben 9%, 1907-ben pedig 10% volt e felesleg, ami a számadatok megbízhatósága mellett szól. A jelentkező különbözet a világkereskedelemben tevékeny hajózás nagy hozadékát bizonyítja, a hajóbiztosítást és hasonló terheket is ide számítván.

Az 1907-ben a főbb országok kikötőibe befutott és ott kirakodott hajók tonnatartalma 700 millió tonnára tehető. Ezen mennyiség 48%-a (340 millió tonna) brit zászló alatt állott.

Ekkép megállapítható, hogy a 350.6 millió font 48%-a, tehát 168 millió font a világ külkereskedelméből a brit hajózásra eső közvetítő haszon volt. Mivel pedig a brit hajózás 14%-a a gyarmatokkal folytatott kereskedelemre esik, ezen összeget levonásba kell hoznunk és így 146 millió font az idegen kereskedelmi közvetítés hozadéka. Ebben az összegben beifoglaltatnak a szén, raktári és egyéb költségek, kikötői illetékek stb. E költségeket 1882-ben átlagban regisztertönnánként 1.52 fonttal kalkulálták.

Tekintettel arra, hogy e jelzett időpont óta az árak és költségek megnöttek, ma körülbelül 2 fontot vehetünk fel e címen tönnánként.

Az 1907. évben az egyesült királyság kereskedelmi flottájának az a része, mely idegen kereskedelmet bonyolított le, 10.100.000 regisztertonna úrtartalmat képviselt, minek folytán körülbelül 21 millió fontot kell levonásba hoznunk a brit tengerhajózás ezen hozadékából, hogy a nettó hozadékot = 125 millió fontot kiszámíthassuk.

E nettóhozadék a világ kivitelének 3.7%-a, ami, ha a „Board of Trade” 1901. évi becsülésével (3.9%) hasonlítjuk össze, valószínű eredménynek látszik.

— **A kereskedelmi tengerészet segélyezése Franciaországban.** Párisi szaktudósítónk jelenti: Az 1909-iki költségvetés szerint a francia állam a következő szubvenciókban részesíti a kereskedelmi tengerészetet:

1. Kereskedelmi miniszterium: Hajóépítési szubvenciók 9.400.000 frank, hajózási s

Fogak. Szájpadlás nélkül = 4 koronától.

Gyökerek eltávolítása fölösleges. Használhatatlan, rosszul illő fogorokot egy nap alatt használhatóvá alakítok. Készítek továbbá csapfogakat, aranykoronákat és hidakat, amelyek a szájból ki nem vehetők és a természetes fogaktól meg nem különböztethetők. Munkáim a fogteknika legújabb vívmányai szerint készülnek 10 évi jótállással

Pálmai István fogműterme

Telefon 12-10. Riva Szápary 2. II. emelet.

Nyitva reggel 8-tól este 8 óráig. Megbeszélések vasár- és ünnepnap délután is.

Kerestetik

egy intelligens kisasszony három gyermek mellé. Olaszul tudók előnyben részesülnek. Ajánlatok „A Tengerpart” kiadóhivatalába intézendők.

Ház eladó

Fiume legszebb helyén, Podmurvizze alközségben két szoba, konyha, éléskamra, kert köröskörül 182 □-ól, villaszerű kőfallal körölvéve, vízvezetékekkel s két cisztemával. Cím a kiadóhivatalban.

hajófelszerelési járulékok 31,000,000 frank, összesen 40,400,000 frank.

2. Posta- és távirat-államtitkárság postajáratok szubvenciója: Corsica, Földközi tenger, Dower, Newyork—Antilla-vonal, Indochina-Japán, Algir-Tunis-Marokkó, Ausztrália, Kelet-Afrika és Nyugat-Afrika, összesen 26,485,706 frank.

Ilyenformán Franciaország a kereskedelmi tengerészetet 66,885,706 frankkal támogatja.

Távirat ◀▶ Telefon

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, ápr. 25. A képviselőház ma tartotta a husvétii szünet után első ülését Berzeviczy Albert elnöklésével.

Jelenti, hogy Neumann Károly delegátus képviselő meghalt. Közli, hogy a Mocsáry Sándor mandátuma ellen benyújtott petíciót a Kuria elutasította. Bejelenti, hogy a király az ujonclétszámról szóló törvényt szentesítette s azt ki is hirdették. Bemutatja végül a belügy-miniszteriumnak a kivándorlási irodák megközdéséről szóló jelentését. Ezután

áttérnek az *indemnítási javaslat* tárgyalására.

Hegedüs Loránt a pénzügyi bizottság előadója ismerteti és elfogadásra ajánlja a javaslatot. Kijelenti, hogy a kormánynak előzetesen már megadott költségvetési felhatalmazás április végén lejár s minthogy senkisémm vállalhatja magára a felelősséget, hogy a törvényen kívüli állapot bekövetkezzék, újabb két hónapi *indemnítás engedélyezését* javasolja.

Bizony Ákos Kossuth-párti kijelenti, hogy a kormány iránt bizalmatlan s ezért az *indemnítást* nem szavazza meg. Kifogásolja, hogy a kormány ily későn tárgyalja a költségvetést. A kormány előre tudhatta volna, hogy a budget tárgyalás április végére nem fejeződik be.

Batthyány Tivadar gróf Justh-párti kijelenti, hogy úgy ő, mint pártja a kormánnyal szemben a legnagyobb fokban bizalmatlansággal viseltetik. A javaslatot nem fogadja el.

Szmrecsányi György néppárti bizalmatlan a kormány iránt. A költségvetés megszavazása elé azonban sem ő, sem pártja nem gördítenek akadályokat. A javaslatot nem fogadja el.

Az elnök ezután bezárja a vitát és szünetet rendel el.

Szünet után

Héderváry gróf, miniszterelnök emelkedik szólásra, hogy a vita során elhangzott vádakkal foglalkozzék.

A miniszterelnök köszönetét fejezi ki az ellenzéki szónokoknak, hogy a kormányt nem kívánják ex-lexbe kergetni. Ama vád, hogy a kormány nem tartja be a programját, legalább is korai, mert a kormány komolyan kívánja a készfizetések megkezdését. A másik vád, mely szerint a kormány nincs figyelemmel az ország kívánságaira, nem állhat meg. A jelenlegi költségvetés ugyanis 126,000,000-val haladja felül a múlt évi budget s ebből csak 20 milliót fordítanak a katonaság céljaira, a többi pedig gazdasági és kulturális követelmények

fedezésére szolgál. Akatonai büntető perrendtartás kérdése még nincs tisztázva s mert a kormány jelenleg nem adhat felvilágosítást a tárgyalásokról, ez nem szolgálhat a bizalmatlanság okául. Kiderült, hogy a szabadkőművesek ellen felhozott vádak is alaptalanok.

Batthyányi gróf és Szmrecsányi helyreigazító szavai után

Lukács László pénzügyminiszter is megköszönte az ellenzék loyális álláspontját.

A képviselőház ezután Hegedüs Loránt előadó stílárius módosításaival elfogadja az *indemnítást*.

A hoi nap i ülés napirendjén a költségvetés folytatólagos tárgyalása szerepel, mely alkalommal a honvédelmi miniszter akadályoztatása folytán a földművelésügyi tárca kerül sorra.

Az ülés ezzel véget ért.

A király Hajmáskéren.

BUDAPEST, ápr. 25. Junius első felében a király a hajmáskéri új tüzérségi telepet tekint meg. A királyt szemleutjára több főherceg és a trónörökös is elkíséri.

Khuen és Bienert

tanácskozása.

BÉCS, ápr. 25. A Magyar Házban tegnap délután Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök tanácskozott Bienert báró osztrák miniszterelnökkel. A tanácskozás délután 3 óráig tartott. Este a miniszterelnök visszatért Budapestre, csütörtökön azonban ismét Bécsben lesz, hogy a tanácskozásokat, melyen a magyar kormány álláspontja jutott érvényre, befejezze.

Minisztertanács.

BUDAPEST, ápr. 25. A képviselőház üléséről a kormány tagjai a beteg Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter Döbrentey-utcai lakására hajtottak, ahol minisztertanácsot tartanak. Ezen a tanácskozáson a miniszterelnök jelentést tesz a kabinet tagjainak a véderőreform ügyében Bécsben folytatott tárgyalásairól.

Justhék szövetkezése

a szociálistákkal.

BUDAPEST, ápr. 25. A Justh-párt tegnap este négy órás vita után választ adott a nemzetközi szociáldemokrata-pártnak a vele való szövetkezés tekintetében. A válasz nagyon óvatos. Kimondja ugyanis, hogy az általános, titkos, választói jog érdekében örömmel fogad minden támogatást akár a parlamentben, akár a parlamenten kívül. Különb fenntartja programját, a véderőreformmal szemben követendő álláspontját később fogja megállapítani. A határozatot 18 szóval egy ellen elfogadták.

Az értekezleten husz képviselő volt jelen, míg a többi képviselő dacára, hogy körlevélben kérték fel őket az értekezleten való részvételre, távolmaradtak.

Nyiri altábornagy nagybeteg.

BÉCS, ápr. 25. Székelyi Nyiri Sándor altábornagy, a magyar testőrgárda parancsnoka mellhártyagyulladásban súlyosan megbetegedett.

Meggyilkolta a mostohaapját.

BUDAPEST, ápr. 25. A rendőrség le tartóztatta Szőke Pál erzsébetfalvai cipészt, aki mostohaapját meggyilkolta.

Sztrájk a kolozsvári dohánygyárban.

KOLOZSVÁR, ápr. 25. Az állami dohánygyárat ma 1150 dohánygyári munkás sztrájkja miatt bezárták. A munkások már csütörtökön beszüntették a munkát, béremelést követelve. A miniszteriumból Moravcsék miniszteri tanácsos érkezett le Kolozsvárra, aki megparancsolta a munkásoknak, hogy kezdjék meg ismét a munkát. Minthogy a munkások erre nem voltak hajlandók, a miniszteri tanácsos a gyárat bezáratta.

Négyen a vonat alatt.

BRASSÓ, ápr. 24. Alsórákos községben három asszony egy csecsemővel kocsin a vasúti átjárón hajtottak keresztül. A vonat éppen akkor robogott arra, a kocsit maga alá temette s a bennlevőket halálra gázolta. Mind a négyen nyomban meghaltak.

Hajórajunk Korfuban.

KORFU, ápr. 25. Az osztrák-magyar hajóraj tegnap délelőtt, miután az Achilleion előtt a német császári standár előtt megtette a tisztelgést, befutott a korfui kikötőbe. Kunsti ellententengernagy nyomban Vilmos császárhoz ment s megtette jelentését.

A hajóraj tisztikara részére délután az Achilleionban teát szolgáltak fel. A tisztek az Erzsébet királyné-émlék előtt tisztelegtek. Este több száz terítékű vacsorát adott a német császár, amelyre meghívták a Korfuban tartózkodó előkelőségeket is.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÖGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkok és szepitőszerek stb. stb.

A Tengerpart

telefonszáma

229

PALACE

SZÁLLODA

Budapest, Rákóczi-ut 43.

RENDES SZIDOR

személyes vezetése.

150 fényesen berendezett szobával, külön lakosztályokkal, a legmagasabb igényeknek megfelelően felszerelve. Szobák 4 koronától.

A szálloda éttermeiben kolozsvári Pongrácz Lajos esténként hangversenyez.

Elsőrendű magyar és francia konyha.

Pilseni sör. Teljes pensio 10 koronától. Elsőrendű borok.

∴ Unterreiner János volt alsó-tátrafüredi vendéglős vezetése alatt ∴

Sürgönczim: Palacehotel, Budapest.

Sikkasztó bankigazgató.

BUDAPEST, ápr. 25. Óbecsén letartóztatták Jumbert Sándort, az agrár földhitelintézet igazgatóját, mert nagyszegű kaució sikkasztásokat követett el.

Bestiális apa.

BÉCS, ápr. 25. A 13 éves Novák Emma tegnap szülei lakásából az udvarra vetette magát, de szerencsére nem sebesült meg. A rendőrség kiderítette, hogy a leány ellen édes atyja, Novák Károly 37 éves péksegéd ismételt merényletet követett el. A bestiális apát letartóztatták.

Villamosvasuti szerencsétlenség.

MÜNCHEN, ápr. 25. A regensburgi villamosvasut egyik kocsija tegnap kisiklott és egy facsoportnak rohant. A bennülők közül, kik legnagyobb részét kirándulók voltak, öten súlyosan és tizenketten könnyebben megsebesültek.

Megszűnt a kínai pestis.

PEKING, ápr. 25. A kormány egyik proklamációja szerint Kína területén a pestis teljesen megszűnt. Az ideai pestisjárványnak összesen 60,000 áldozata volt.

Öngyilkos katona.

BRÜNN, ápr. 24. A pénzügyigazgatóság épületének udvarán őrt álló Steier Adolf alsó-ausztriai születésű közkatona szolgálati fegyverével tegnap agyonlőtte magát. A katona kötelességmulasztás miatt büntetés előtt állott és ettől való félelmében lett öngyilkos.

Jó állapotban levő**pénzszekrények megvételre**

kerestetnek. Ajánlatok „P 300” jelige alatt a kiadóhivatalba intézendők.

ROYAL SZÁLLODA

Kossuth Lajos u. - FIUME - Interurb. Telef. 121.

- Központi fekvésű elsőrangú családi szálló -

a villamos vasut mentén, lift, fürdő, villanyvilágítás stb.

Omnibus minden vonatonál.

Tulajdonos DRASKOVICH MIKLÓS.

Harisnyakötőde Fiumében.

Deák korzó 20. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát, úgy kör- mint hosszugépen. Harisnyája fejedések jutányos árban végeztetnek. Minél több szives megbízást kér.

Czimmermann Györgyné.

Weiss Jacques veje**Weiss Salamon**

Fiume-Corso.

Legdusabb választék mindennemű üveg, porcellán és lámpaárukban. - Berdorfi nickel konyhaberendezés és alpaccaezüst. Különlegességek szálloda berendezésekben.

HAJELTÁVOLITÁS

hölgyeknek aro- és karról 5 perc alatt, fájdalom nélkül. Bámulatos eredmény. Vidékre szert pontos utasítással, diszkrétén küldök, csakis „Mirakle” törvényesen védett és bejegyzett védjeggyel ellátott szer valódi. Artaimatlanságért, eredményért jótállók, Párizsi kozmetikai kiállítás aranyéremmel kitüntetve.

POLLÁK SAROLTA VI. T. Andrássy-ut 38. szám, I. em. utánzóektől óvakodjon. 157-98. Fogad egész nap.

„Lloyd” szálloda

FIUME

A modern igényeknek megfelelően újjáalakítva. Az abbaziai hajók közvetlen közelében. Elsőrendű vendéglő az épület földszintjén - Családok kedvenc találkozó helye.

Mérsékelt árak.

Navarro Hugo és Tsaj tulajdonosok.

Figyelem**MORGENSTERN VIKTORIA**

FIUME, Via della Torre 1. (volt Via Molo 2.)

Első Fiumei Fűzőszalon. Saját gyártmányú új modellek 4 K-tól 200 K-ig. Mérték utáni fűzők és javítások 24 óra alatt eszközöltetnek.

Morgenstern Viktoria
Első Fiume. Fűző Szalon.

Első fiumei magyar uri és női**FODRÁSZTEREM**

Fiume, Adria palota.

Végez hajmosást, hajfestést külön női teremben. Mindenféle hajmunka olcsón teljesítetik. Lakásokba, úgy egyes meghívásokra, mint havi előfizetésekre ügyes fodrásznőt küld.

Az uri teremben jó és pontos kiszolgálás.

Telefon 11-60.

Schwarz & Gerő - Fiume

CORSO ÉS DANTE-TÉR

Női divat osztály és konfekció.

Pongyola mosó delain	K	7.90
Női napernő	„	2.90
„ „ tiszta selyem	„	7.50
„ „ japán, tiszta selyem	„	12.—
Angol zephirbluz	„	6.—
Női harisnya áttört	„	1.50
Szövetalj	„	6.—
Gyermekruha mosó	„	3.—

Óriási választék vászonkosztüm, csipke- és selyembluz, sapka és keztükben.

Szövetkosztümk, legújabb modellek, előrehaladott idény miatt 25% engedménnyel.

Uri divat osztály.

Ujdonságok szalmakalapokban és tavaszi nyakkendőkben.

REIS J. Fiume, Via delle Pile 4. sz.

(a városi takaré- és zálogházzal szemben).

Nagy raktár férfi-, női- és gyermekcipőkben, flanel-, battiszt- és selyembluzokban. Juponok és aljak. Uri- és női fehérneműk, nyakkendők, zsebkendők, boák stb. és divatos női kiegészítők. Magyar kiszolgálás. Igen olcsó árak.

Üzletáthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Via Pozzo 4 sz. alatti üzletemet, április hó 1-jével a Sillich-féle új házba — Calle del Tempio — „Bazar Prezzi Fissi,” néven áthelyeztem. - Raktáron vannak: Női blouzok, szoknyák, fehérneműk és játékfélék.

Cipők nagy raktára.

Kiváló tisztelettel

NEUMANN JENŐ tulajdonos.

Hôtel Jolanda & Bavaria

étteremmel és kávéházzal

Riva Schiavoni VELENCE Riva Schiavoni
a Lido-hajóállomással szemben.

A tengerre néző, szép, modern szobák.

Fedett és nyitott terrasz. :: Német és

:: magyar konyha. ::

Müncheni és pilseni sör egyenesen a hordóból kimérve.

Levelezés minden nyelven.

A Tengerpart
kiadóhivatala és
szerkesztősége
a Vicolo dell' Ospedaleban
levő Wurzer ház I. emeletén van.

AURORA kávéház
Velençe Szt Márktér

Kitűnő fagyalt, tea kávé, csokoládé, cukrászsütemények stb.

Előzékeny kiszolgálás.

Kiránduló társaságoknak és iskoláknak olcsóbb árak.

„BRISTOL”

szálloda, kávéház és étterem
Fiume, Deák-Corso.

Teljes komforttal berendezett 65 szobával, kitűnő kávéházzal és étteremmel. Izletes magyar, német és francia konyha, legjobb minőségű fajborok és pezsgők, valamint kávéházi italok állanak a t. vendégek rendelkezésére

Bel- és külföldi lapok.
Figyelmes kiszolgálás.

Az étteremben és a kávéházban előfizetések mérsékelt áron fogadtatnak el.

Tulajdonos: Ruzich György.

SZABO VIKTORIA MOSODÁJA

Via Serpentina 20. sz.

Gyűjtőhely: Via Alessandrina 4. a kapu alatti tőzsdében

- ▼ Marólug nélküli kézi mosás. ▼
- ▼ Mindenféle női piperék, férfi-ing, ▼
- ▼ gallér, kezelő stb. a legpontosabban ▼
- ▼ :: elkészítve házhoz szállítatnak. :: ▼

Lederer penzio Abbazia. Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban.

Villanyvilágítás. Arnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Mosó és tisztító intézet

Via M. Buonarroti 10.

Minden e szakba vágó munkát leszállított áron a legpontosabban végez.

A mosás és vasalás csak kézi erővel történik, tehát nincs ruharongálódás. Szíveskedjék állításaimról meggyőződni. A ruhákért házhoz küldök!

Telefon 11-41. Sámson Antal.

G. GILLIAM = FIUME

fűszer és csemegekereskedő

Telefon 9-90

Via dei Negozianti 4.

Telefon 11-85

Állandóan raktáron:

Prágai, kassai, debreceni sodar.
Valódi debreceni kolbászfélék, füstölt malachus karaj.
Tejen hizlalt vágott baromfi, rántani való idei csirke.
Valódi pozsonyi diós és mákos patkó, kitűnő tea és főző vaj,
Caviár, bialuga, malosol (egészen sótalan, nagyszemű)
ugymint Elbe, Stöhr és Ship Caviár.
Mindenféle borok, pezsgők, likőrök a legjutányosabb árban.

„DE LA VILLE” SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Az étteremben délelőtt 9 órától izletes
villásreggeli olcsó áron.

A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF
jóhírnevű kaposvári cigányzenekara hang-
versenyez.

TULAJDONOS:
BUDAI KÁROLY

Peric Péter

FIUME - Via Lodovico Kossuth 19.

Egyedüli specialista vadász- és hegyász- valamint cipők különlegességben.

Pontos kiszolgálás.
Jutányos árok.

Sima Károly

Fiume, Vicolo dell'Ospedale 4. sz.

Elvállal diszfestészeti, szobafestő és cimfestő munkákat, valamint bútor- és bádofényezést. Mérsékelt árok. Pontos kiszolgálás.

Ferlan Giovanni

butorraktára

Via Ciotta 3 sz. alatt megnyit.

Nagy készlet mindennemű szalón- és egyszerű butorban. Rézbutor. Kárpitósműhely. - Asztalosműhely.

Olcsó árok.

VIII. évfolyam.

„A Tengerpart”

Fiumének legélénkebben szerkesztett és legjobban informált napilapja jelenleg

VIII. évfolyamában

jelenik meg.

Mint Fiumének és a környékbeli fürdőhelyeknek legnépszerűbb, legelterjedtebb és legrégebbi ma-
gyar napilapja

„A TENGERPART”

a kereskedelmi és üzleti világ legalkalmasabb hirdetési orgánuma.

Hirdetési árai a lap nagy példányszámahoz viszonyítva igen mérsékelték.

Előfizetési árai:

Egy évre	.....	K. 24.—
fél évre	.....	„ 12.—
negyedévre	.....	„ 6.—
egy óra	.....	„ 2.—

Tisztviselők fél áron kapják „A TENGERPART”-ot, úgyhogy az utóbbiaknak

„A TENGERPART” házhoz szállítva csak 4 fillérbe kerül naponta.

Előfizetéseket posta és telefon útján is felve

«A TENGERPART» kiadóhivatala Fiume

Grad. del Sasso Bianco 3. szám 1. emelet

[a Hungaria szálló mögött.]

Telefon 229. sz.

Postafiók 105. sz.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen küldünk

VIII. évfolyam.